

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Zenei nevelési rendszerek 1

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Zenei nevelési rendszerek 1	A tantárgy kódja	TLM 3307
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva – egyetemi docens		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva – egyetemi docens		
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	1
2.6. Értékelés módja	Vizsga		
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező	2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2. előadás	1	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5. előadás	14	3.6. szeminárium/labor	14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					4
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					1
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					14
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
3.5.5. Vizsgák					1
3.5.6. Más tevékenységek:					1
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					22
3.8. A félév összóraszám					50
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	Fejlett éneklési készség és hallás, tiszta vokális intonáció

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Az előadóterem audiovizuális műszerekkel és zongorával való felszereltsége; szakkönyvtár megléte

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	Tanítási, oktatási stílust fejleszt
CP10	Dalokat gyakorol
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	Önmagát népszerűsíti
CT3	Saját szakmai fejlődését menedzseli

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	7. A hallgató/végzett hallgató bizonyítja, hogy ismeri és érti: a zenei nevelés, valamint a szaktárgyi didaktika alapelveit és sajátosságait; a nemzeti zenei tantervet, valamint a kapcsolódó tantervi dokumentumokat (tanmeneteket, pedagógiai tervezéseket és didaktikai terveket); a zeneoktatás korszerű módszereit és technikáit, beleértve az aktív tanulási módszereket, az Orff-, Kodály- és Dalcroze-módszereket, valamint a digitális oktatási módszereket és eszközöket; a zenei nevelésben alkalmazott értékelési stratégiákat és eljárásokat; a tanulók pszichopedagógiai sajátosságait a zenei tanulás és fejlődés folyamatában; a digitális erőforrások, valamint az interdiszciplináris megközelítés szerepét és jelentőségét a zenei nevelésben.	7. A hallgató/végzett hallgató képes: a tanulók életkori és fejlettségi szintjének megfelelő tanórai és tanórán kívüli oktatási tevékenységeket megtervezni és megvalósítani; a zenei célkitűzéseknek megfelelő oktatási módszereket kiválasztani és alkalmazni (pl. zenehallgatás, szolfézs, énekes/hangszeres előadás, zenei alkotótevékenység); digitális eszközöket és technológiákat alkalmazni a zeneórák megtervezésében és megvalósításában; a tanulók zenei teljesítményét objektíven, fejlesztő és konstruktív módon értékelni; gyakorlati zenei tevékenységeket irányítani (kórus, együttes, énekes-hangszeres csoport); az oktatási tevékenységeket a tanulók egyéni szükségleteihez igazítani, beleértve a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási szükségleteit is.
CP10	13. A hallgató/végzett hallgató ismeri a repertoár elsajátítására alkalmazott énekes/hangszeres tanulmányi módszereket.	13. A hallgató/végzett hallgató alkalmazza a gyakorlati technikákat (a mű részekre bontása, csökkentett tempóban történő gyakorlás, nehéz szakaszokon való célzott munka), valamint memorizálja a repertoárt.
CT2	15. A hallgató/végzett hallgató magas szintű ismeretekkel rendelkezik a művészi önpromóció alapelveiről, a személyes márkaépítésről, a szakmai portfólió kialakításáról, valamint a média- és digitális csatornák használatáról. Ismeri a szakterület terminológiáját és a szakmai kommunikáció nemzetközi használatú idegen nyelven alkalmazott konvencióit.	15. A hallgató/végzett hallgató elkészíti a szakmai bemutatkozáshoz szükséges promóciós anyagokat (önéletrajzot, életrajzot, portfóliót), digitális platformokat használ szakmai láthatóságának növelésére, valamint standard szakmai helyzetekben hatékonyan kommunikál szóban és írásban egy nemzetközi használatú idegen nyelven.

kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

CT3	16. A hallgató/végzett hallgató ismeri a karriertervezés és az egész életen át tartó tanulás fogalmait, a továbbképzési és mobilitási lehetőségeket, valamint az idegen nyelven hozzáférhető nemzetközi szakmai erőforrásokat.	16. A hallgató/végzett hallgató felméri saját kompetenciáit, meghatározza szakmai fejlődési céljait, azonosítja a számára releváns képzési programokat, valamint idegen nyelvet használ szakmai tájékozódásra, együttműködésre és projektekben való részvételre.
-----	--	--

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
A tantárgy teljesítését követően a hallgató képes lesz: • meghatározni és értelmezni a zenei nevelés, valamint a zenei nevelési rendszerek alapvető fogalmait; • ismerni a zenei nevelés főbb elméleteit, alapelveit és modelljeit; • azonosítani a különböző zenei nevelési rendszerek jellemzőit és sajátosságait; • ismerni a zenei nevelés történeti fejlődését és főbb pedagógiai irányzatait; • megérteni a zene szerepét a gyermek/tanuló kognitív, érzelmi, szociális és kulturális fejlődésében; • ismerni a zenei nevelés sajátos módszereit, stratégiáit és szervezési formáit; • megérteni a zenei nevelés céljait, a tanterv, a tananyagok és a pedagógiai tevékenységek közötti összefüggéseket; • felismerni a zenei nevelés sajátosságait a tanulók életkorának és fejlettségi szintjének függvényében; • ismerni a zenei alkotótevékenység, a zenehallgatás, valamint az énekes és hangszeres előadás lehetőségeit és pedagógiai célú alkalmazását az oktatási-nevelési folyamatban; • megérteni a pedagógus szerepét a zenei nevelési tevékenységek megtervezésében, megszervezésében és értékelésében.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
A tantárgy teljesítését követően a hallgató képes lesz: • összehasonlító elemzést készíteni a zenei nevelés különböző rendszereiről és modelljeiről; • helyesen alkalmazni a zenei nevelés szakterületének sajátos terminológiáját; • értelmezni és pedagógiai szempontból hasznosítani a szakirodalomban található információkat; • azonosítani és érvekkel alátámasztani a zenei nevelés különböző módszereinek és stratégiáinak előnyeit és korlátait; • összhangba hozni a zenei nevelés alapelveit a tanulók életkori és egyéni sajátosságaival; • a tantervi célkitűzésekkel/kompetenciákkal és tartalmakkal összhangban zenei oktatási tevékenységeket megtervezni; • a zenei tevékenységekhez megfelelő oktatási módszereket, eszközöket és forrásokat kiválasztani; • a tanulók zenei hallásának, ritmusérzékének, kifejezőképességének és kreativitásának fejlesztését szolgáló stratégiákat alkalmazni; • megalapozott érveket és szakmai véleményeket megfogalmazni a különböző zenei nevelési rendszerek hatékonyságáról; • a zenei neveléshez kapcsolódó sajátos problémákról elemzéseket és szintéziseket készíteni; • az akadémiai célú tájékozódáshoz és dokumentációhoz releváns szakirodalmi forrásokat és oktatási segédanyagokat felhasználni; • értékelni a zenei nevelési tevékenységek eredményeit, valamint fejlesztési javaslatokat megfogalmazni az oktatási-nevelési folyamat javítása érdekében.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1. A zenei nevelés helye az oktatási-nevelési folyamatban	-párbeszéd -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: septem artes liberales (hét szabad művészet), Comenius, felvilágosodás, aktív iskolák, pragmatikus irányzat Szakirodalom: Chircev: 12–26, Kis: 7–11

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

2. Arezzói Guido és a szolmizációs szótagok elnevezése	-felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: Szent János-himnusz, mutáció a szolmizációban Szakirodalom: Chircev: 34–35, Szenik–Péter: 10–11.
3. Jean-Jacques Rousseau és a számjelzéses kottairási rendszer	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: számokkal jelölt hangok Szakirodalom: Szenik–Péter: 11
4. Émile Jaques-Dalcroze és a ritmikus mozgás	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: a mozgás művészete, mozgással kifejezett metrum, lüktetés Szakirodalom: Chircev: 51–53, Kis: 12–15, Szőnyi: 8–24
5. Maurice Chevais és az oktatási eszközök	-párbeszéd -analízis -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: grafikus sémák, vonalrendszer, ritmustaps, fonómia Szakirodalom: Chircev: 46–50, Szenik–Péter: 11
6. John Spencer Curwen és a zenei lejegyzési rendszer	-felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: a tonic sol-fa rendszer Szakirodalom: Szenik–Péter: 11
7. Maria Montessori pedagógiai koncepciója	-párbeszéd -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: a gyermek szabadsága, ösztönök, párhuzamosság: testi és szellemi fejlődés Szakirodalom: Szőnyi: 80–86; Chircev: 26–28, Kis: 20
8. A didaktikai eszközök jelentősége a gyermekek nevelésében Maria Montessori felfogása szerint	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: oktatási tárgyak és szemléltetőeszközök Szakirodalom: Chircev: 29–33
9. Orff zenepedagógiája	-felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: színház, mágikus jelleg, primitív zene, tánc, improvizáció, alkotás Szakirodalom: Szőnyi: 86–99; Chircev: 73–76
10. Az Orff által alkalmazott zenei hangszerek kategóriái	-párbeszéd -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: Orff-hangszerek, ritmus, testhangszer, nyelv, szavak, hangszerek Szakirodalom: Chircev: 82–85
11. Az Orff–Schulwerk rendszer alapvető elvei	-felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: az ember formálása a zene által, gyakorlati tevékenység, instrumentalizmus, improvizáció Szakirodalom: Chircev: 76–80, 85–90
12. Maurice Martenot és a művészet általi nevelés	-párbeszéd -analízis -közlés	Kulcsszavak: Martenot-hullámok, művészeti oktatás – művészet általi nevelés, kreativitás Szakirodalom: Chircev: 54–57; Szőnyi: 64–80
13. Ritmikai nevelés Martenot pedagógiai rendszerében	-párbeszéd -szemléltetés	Kulcsszavak: természetes tempó, ritmus

	-közlés	Szakirodalom: Chircev: 57–61
14. Dallami nevelés Martenot pedagógiai rendszerében	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: szabad éneklés, utánzás, tudatos éneklés Szakirodalom: Chircev: 61–63

Könyvészet

Chircev Elena, *Sisteme de educație muzicală*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009-2010

Csire József: *Educația muzicală din perspective creativității*. Universitatea Națională de Muzică, București, 1998.

Dalcroze, Jaques Emile: *Le rythme, la musique et l'éducation*. Paris, 1951

Kis Jenőné Kenesei Éva, *Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában*, Tárogató Kiadó, Budapest, 1994

Munteanu Gabriela, *De la didactica muzicală la educația muzicală*, Editura Fundației „România de mâine”, București, 1997.

Niedermaier Astrid, *Educația muzicală modernă, Concepția pedagogică și instrumentarul Orff*, Editura Hora, Sibiu, 1999.

Orff Carl, Keetman Gunild, *Orff-Schulwerk, Musik für Kinder*, Band I-V, Ed. Schott, Mainz, 1978.

Péter, Éva. *Competence Based Music Teaching*. In: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Musica*, LVIII, 2, 2013, pp. 143–151.

Péter, Éva. *Differentiation in Musical Education*. In: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Musica*, LVI, 1, 2011, pp.129–139

Planchard Emile, *Introducere în pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.

Suzuki, Shinichi, *Suzuki Method*, Warner Bros, Publications, Miami, 1995.

Szenik Ilona-Péter Éva, *Ének-zene módszertan*, Presa universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010.

Szőnyi Erzsébet, *Zenei nevelési irányzatok a XX. Században*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.

Toma-Zoicaș Ligia, *Principii-probleme ale unui sistem de educație muzicală*, în volumul „Contribuții la educația muzicală a școlarilor mici”, litografiat, Conservatorul de Muzică „Gh. Dima”, Cluj, 1968

Willems, Edgar, *Education musicale, Méthode Edgar Willems*. Carnet nr. 1-10, Edition „Pro Musica”, Fribourg, 1978.

Willems, Edgar, *Le rythme musical*, Presses Universitaires de France, Paris, 1954.

Willems, Edgar, *Les bases psychologiques de l'éducation musicale*, Presses Universitaires de France, Paris, 1956.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A zenei nevelés történeti perspektívában	-párbeszéd -szemléltetés	Kulcsszavak: ókor, középkor, reneszánsz Szakirodalom: Chircev: 11–22
2. Az Arezzói Guido által kidolgozott szolfézsrendszer jelentősége	-felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: szolmizáció, Guidó kéz Szakirodalom: Chircev: 35–36
3. Gyermekdalok számjelzéses lejegyzésének gyakorlatai	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: zenei fokok Szakirodalom: Chircev: 37, Szenik-Péter: 11
4. A 2, 3 és 4 ütemű metrumok mozgással történő kifejezése	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés	Kulcsszavak: testtartás, karmozgások Szakirodalom: Chircev: 51–53
5. A hangok és a zenei időtartamok elsajátításának módja M. Chevais által kidolgozott oktatási rendszerben	-párbeszéd -analízis -szemléltetés	Kulcsszavak: a hangok tanításának sorrendje, hangsorok típusai Szakirodalom: Chircev: 46–50
6. Vélemények a Curwen által népszerűsített zenei lejegyzési rendszer kortárs zenei nevelésben való alkalmazásáról	-felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: zenei lejegyzés Szakirodalom: Chircev, Szenik-Péter: 11
7. Maria Montessori oktatási eszközei	-párbeszéd -szemléltetés	Kulcsszavak: zenehallgatás, fából készült ütőhangszerek Szakirodalom: Chircev: 26–28, Kis: 20
8. A gyermekek zenei hallásának fejlesztése	-párbeszéd -felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: önkifejezési szabadság, a környezet jelentősége, zenei játék, érzékszervi gyakorlatok Szakirodalom: Chircev: 29–33

9. Elemi zenei gyakorlatok Orff rendszerében	-felfedeztetés -szemléltetés	Kulcsszavak: mozgás, ritmus, improvizáció, megélt zene Szakirodalom: Chircev: 76–79
10. Ritmikai gyakorlatok ütőhangszereken	-párbeszéd -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: téglalap alakú és hengeres fahasáb, claves, kasztanyetta, maracas, cintányérok, csengős hangszerek, nagydob, kisdob, bongó, ... Szakirodalom: Chircev: 82–85
11. Improvizációs gyakorlatok – a kreativitás fejlesztése	-felfedeztetés -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: pedagógusi irányítás, a fantázia ösztönzője, hangszerek: xilofon, metalofon Szakirodalom: Chircev: 85–90
12. A hangszeres készségek elsajátítása Orff rendszerében – hallgatói szemináriumi munka	-párbeszéd -analízis -közlés -modellálás	Kulcsszavak: hangszeres játékok, improvizatív hangszeres darabok, zene és szöveg, színház Szakirodalom: Chircev: 73–90
13. Martenot pedagógiai koncepciója – a hallgatók saját munkáin alapuló bemutató	-párbeszéd -szemléltetés -közlés -modellálás	Kulcsszavak: ritmikai löktetés, idő Szakirodalom: Chircev: 52–56
14. Ritmikai gyakorlatok: megszakítás nélküli ritmussorozatok	-felfedeztetés -analízis -szemléltetés -közlés	Kulcsszavak: ritmikai gyakorlatok Szakirodalom: Chircev: 57–61

Könyvészet

Chircev Elena, *Sisteme de educație muzicală*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2009-2010

Csire József: *Educația muzicală din perspective creativității*. Universitatea Națională de Muzică, București, 1998.

Kis Jenőné Kenesei Éva, *Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában*, Tárogató Kiadó, Budapest, 1994

Munteanu Gabriela, *De la didactica muzicală la educația muzicală*, Editura Fundației „România de mâine”, București, 1997.

Munteanu, Gabriela, *Exerciții muzicale de tip ludic*, Editura Fundației România de mâine, București, 2003

Niedermaier Astrid, *Educația muzicală modernă, Concepția pedagogică și instrumentarul Orff*, Editura Hora, Sibiu, 1999.

Orff Carl, Keetman Gunild, *Orff–Schulwerk, Musik für Kinder*, Band I–V, Ed. Schott, Mainz, 1978.

Péter, Éva. *Competence Based Music Teaching*. In: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Musica*, LVIII, 2, 2013, pp. 143–151.

Péter, Éva. *Differentiation in Musical Education*. In: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Musica*, LVI, 1, 2011, pp.129–139

Planchard Emile, *Introducere în pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.

Szenik Ilona, Péter Éva, *Ének-zene módszertan*, Presa Universitară Clujeană, 2010.

Szőnyi Erzsébet, *Zenei nevelési irányzatok a XX. Században*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.

Toma-Zoițaș Ligia, *Principii-probleme ale unui sistem de educație muzicală*, în volumul „Contribuții la educația muzicală a școlărilor mici”, litografiat, Conservatorul de Muzică „Gh. Dima”, Cluj, 1968

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Az elméleti anyag átfogó ismerete	Ellenőrzés írásbeli teszt által	50%
9.5 Szeminárium/ Labor	Szemináriumi munkában való aktív részvétel	-megfigyelés módszere.	25%
	Szemináriumi dolgozat készítése és bemutatása	-ellenőrzés módszere	25%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

A kurzusokon és szemináriumokon való részvétel 75%-ban
A zenei nevelés történetének átfogó ismerete.
A zenei nevelési rendszerek legfőbb jellemvonásainak ismerete.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								
								Nem alkalmazható
								

Kitöltés időpontja:
2026.04.15

Előadás felelőse:
Dr. Péter Éva

Szeminárium felelőse:
Dr. Péter Éva

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.04.20.

Intézetigazgató:
Dr. Péter István

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.